

خلاصه سخنرانی مهندس محمد حسین کاشی

جناب آقای مهندس محمد حسین کاشی در شانزدهمین دوره می صبح فناوری در تاریخ ۲۸ تیرماه ۱۴۰۲ که به میزبانی شرکت "عصر امن کارآفرین" برگزار گردید تجربیات خود را در حوزه پرداخت مطرح نمودند. در ادامه به اهم موضوعاتی که در این سخنرانی بیان شد اشاره می‌گردد:

در زمینه نوآوری پرداخت، قانون گذار الزامی برای شرکت‌های ارائه دهنده خدمات وضع نکرده است و اگر نوآوری اتفاق افتاده صرفاً از طرف خود بانک‌ها و ارائه دهندگان خدمات پرداخت بوده است. شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت به سرویس‌های رمز ارز و بلاک چین، خدمات ارائه نمی‌دهند بلکه همیشه یک واسطه (در قالب پرداخت‌یار و...) وجود دارد. به عنوان مثال سرویس‌دهندگان سکوی بزرگ تبادل ارزی از دو پرداخت‌یار سرویس می‌گیرد که این پرداخت‌یارها با چندین شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت قرارداد دارند. نهاد رگولاتور به طور خاص به حوزه رمز ارزها و بلاک چین ورود نکرده و تنها عنوان کرده است که ارائه دهندگان خدمات پرداخت نباید به آنها سرویس دهند.

همچنین در حوزه کشف خطا نیز اقداماتی انجام شده است. دردی و بهمن ماه سال ۱۴۰۰ پروژه‌ای از سمت بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی شروع شد که به اتصال دستگاه‌های پوز به پرونده مالیاتی افراد می‌پرداخت. در این پروژه بسیاری از حساب‌هایی که امکان فرار مالیاتی و یا عدم تطابق صاحب حساب داشتند، شناسایی و پایش شدند. از حدود یک ماه پیش نیز نظام جدید کارمزد شروع به کار کرد که اساس آن برپایش اطلاعات حوزه مالیاتی و رفتار کاربران است. برای شناسایی و کشف رفتار غیرعادی و تخلف نیز از ربات، انسان و گزارشات ناظران بیرونی استفاده می‌شود. در همین راستا برای هر صنف یک مبلغ مجاز انتقال در نظر گرفته شده که از سمت شاپرک و بانک مرکزی بررسی و به صورت اتوماتیک به سازمان امور مالیاتی متصل است یا برای کمیته امداد به صورت جداگانه مجوز گرفته شده است. ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت و بانک مرکزی روزانه میلیاردها رکورد اطلاعاتی تولید می‌کنند که در بسیاری از موارد زمانی برای استفاده از این اطلاعات ندارند و تنها می‌توانند بخش کوچکی از آنها را بررسی کنند. اما در حال حاضر به علت این که گزارش ماهیانه شاپرک از تعداد تراکنش به مبلغ تراکنش تغییر کرده است، واحدهای تحلیل داده بیشتر بر موضوعاتی مانند رسوب پول و مبلغ تراکنش تمرکز کرده تا بتوانند بازار بزرگتری را جذب کنند. در حوزه پرداخت به شدت جای خالی تیم‌هایی که در زمینه رفتار مشتری و کیف پول‌های شخصی تمرکز کنند، حس می‌شود. در گذشته داده‌های موجود تمیز و پالایش شده نبود اما امروزه داده‌ها به علت شناسه‌دار بودن و مشخص بودن تراکنش‌ها، تمیز و پالایش شده‌تر هستند و برای استارت آپ‌ها یک فرصت مناسب است تا در این حوزه خدمات ارائه کنند.

در زمینه لوکیشن بیس سیستم‌ها نیز مشکل اصلی پوزهای سیار هستند که جای ثابت ندارند و تشخیص آنها سخت است. در حال حاضر کاری که برای کنترل پوزهای سیار انجام شده، این است که پوزها تنها در مرزهای جغرافیایی ایران کار کنند. چیزی که امروز به دنبال آن هستیم این است که بتوانیم استان‌ها را نیز تفکیک کنیم تا کارتهای سیار تنها در مرزهای جغرافیایی همان استان کار کنند که از پوزهای متفرقه استفاده نشود و علت آن این است که در حوزه پرداخت شرکت‌های هدایت تراکنشی وجود دارند که به همه، حتی دست فروشان و متکدیان نیز دستگاه پوز می‌فروشند. مبدا این دستگاه‌ها مشخص نیست و می‌توانند به شکل قابل توجهی تراکنش‌های یک شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت را تحت تاثیر قرار دهند.

حدود پنج یا شش ماه است که شاپرک از ارائه دهندگان خدمات پرداخت خواسته است تا Mac Address پوزها و سیم کارت‌ها را اعلام کنند. شرکت سداد حدود ۷۰۰ هزار دستگاه پوز دارد که در کل کشور پخش شده، از این رو این کار پروژه زمان بری است. شرکت‌های هدایت تراکنش معمولاً در این مواقع دچار مشکل می‌شوند زیرا Mac Address ای که باید اعلام کنند، برای دستگاهی نیست که از مجاری قانونی آمده باشد.

درباره آینده‌ای که برای دستگاه‌های پوز متصور می‌شوم این است که ما حداقل تا پنج سال دیگر درگیر خواهیم بود و بعد از آن با شیب بسیار کم به سمت تغییر آن حرکت می‌کنیم. علت اصلی آن، سلیقه مشتری است که دستگاه پوز در ذهن او نهادینه شده و به سمت روش‌های دیگر کشش چندانی ندارد. حتی پوزاندرویدی نیز زیاد مورد اقبال واقع نشد زیرا سلیقه مشتری به سمت شنیدن صدای دستگاه پوز هنگام عملیات موفق و دریافت رسید کاغذی است. آنچه که ما باید امروزه به دنبال آن باشیم، توسعه کیف پول الکترونیکی است. دستگاه پوز و کارت فیزیکی حدود ۹۰ درصد تراکنش‌ها را شامل می‌شود و مسئله‌ای نیست که یک شبه بتوان آن را تغییر داد و پیش‌بینی من این است که حداقل تا پنج سال دیگر نیز درگیر آنها خواهیم بود. در حال حاضر ما توانسته‌ایم رسید تراکنش را به اپلیکیشن "بله" متصل کنیم. به این صورت که اگر با کارت بانک ملی خرید انجام دهید، رسید آن را می‌توانید در اپلیکیشن بله دریافت کنید.

در حال حاضر ما درگیر سیستم جدید کارمزدها نیز هستیم. در گذشته یک رویه غلط بین شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت شکل گرفته بود که برای پذیرنده‌ها، Cash Back انجام می‌شد. اما در حال حاضر ۱۲ شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت در حال توافق هستند تا این روند متوقف شود و اگر کسی اقدام به Cash Back کرد طبق جرایم شاپرک با او برخورد شود که جرایم سنگینی نیز هست. مدل جدید سیستم کارمزد حدود دو سال است که در بانک مرکزی و ارائه دهندگان خدمات پرداخت دنبال و پیگیری می‌شود. نفع این سیستم مابین بانک و ارائه دهندگان خدمات پرداخت تقسیم می‌شود. بانک‌ها به نسبت گذشته حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد کارمزد کمتری پرداخت می‌کنند که به نفع بانک‌های بزرگ است. این کارمزد را پذیرنده می‌پردازد که در ازای آن خدمات دریافت می‌کند.

با توجه به نظام جدید کارمزدها، استفاده از روش‌های جایگزین مانند کارت به کارت و پول نقد تغییر محسوسی نکرده است. برخی اصناف قبل از این مسائل به سمت روش‌های جایگزین رفته بودند اما، به طور کلی تغییر زیادی در استفاده از پوز به وجود نیامده است. ما این موضوع را از طریق مرکز تماس خود (شکایت‌های مردمی از فعال نبودن دستگاه در مکان مورد نظرشان. که ما بررسی می‌کنیم و می‌بینیم دستگاه فعال است و صرفاً پذیرنده تمایلی نشان نداده است.) و همچنین بخش تحلیل داده متوجه می‌شویم.